

Yttrande över
förslag till **Detaljplan för del av Klostergården 1:5 m fl i Lund**

bilaga: om stadsbyggnadskontorets
studie "siluettpåverkan"

"Skidbacken" vid Klostergårdsvallen återkommer en andra gång.

Det nu utställda förslaget är i huvudsak detsamma. Planbeskrivningen en upprepning. Den längsgående byggnadskroppen har nu skivats upp i delar, men med den uttalade avsikten att "sammantaget upplevas som längsgående ... taklinjen beskriver en kontinuerlig uppåtgående kurva från söder till norr." Fasaderna har samma "specifika gestaltungsuttryck" som tidigare, glas mot väst och söder, mörkt gråblå infärgad betong mot norr och öster.

Komplexet skall alltså fortfarande ge samma intryck, och vara 4 m högre.

Detta är förutsättningarna för mitt yttrande nedan.

- 1 **procedur.** Föreliggande förslag innebär fortfarande så väsentliga avvikelser från programsamrådet 2007 att detta måste tas om
- 2 Föreliggande förslag **saknar fortfarande stadsbildsanalys**, i strid med programmet och fullmäktiges direktiv
- 3 **Hänsyn tas ej till stadsparken**, i strid med programmet och andra kommunala beslut
- 4 **Storskalig bostadsmiljö**, omänsklig, olundensisk - i strid med programmet och andra kommunala beslut
- 5 Föreliggande förslag **bryter det gröna stråket** ut ur stadscentrum ner till Höje å, i strid med programmet och andra kommunala beslut.

1 **Väsentliga avvikelser**

Det program för områdets användning för bostäder som var på samråd 2007 är, av vad som framgår, inte reviderat i en sedvanlig demokratisk process.

Det programmet fastlade tydliga kvalitativa krav på bebyggelse i området, provocerat av ett antal planärenden i området genom åren.

Det nu framlagda förslaget till detaljplan frångår dessa radikalt, liksom det förra. Förslaget hade blivit program. Ordningen omvänd. Nu permanentat.

Hushöjder, påverkan på omgivningarna, boendemiljökvalitet m m bidrar till en drastisk policyförändring som inte bara berör platsen, miljön där utan hela Lund -- en väldig skalförskjutning som inte kunde förutses då, och inte har blivit föremål för objektiva överväganden. Det är en form som prövas. Förförelse.

"... ett medvetet gestaltat bostadsområde med en särpräglad egen identitet av hög kvalitet." Form förutsättning, miljö resultat. Konsekvens likgiltig?

2 **Saknar stadsbildsanalys**

"Värna & Vinna staden", fördjupad öpl för staden, fastställd av Kf okt-05 är en förutsättning för planarbetet: "Större förändringar eller utbyggnader ska baseras på stadsbildsanalys och kvalitetsprogram med krav på utformning av främst det offentliga rummet.", vilket för planprogrammet -07bl a innebar: "Blir bostadsbebyggelsen 5-6 våningar kommer den att underordna sig Klostergårdens bostadsbebyggelse på 8-9 våningar, vilket inte bedöms påverka stadsbilden negativt" **samt** "särskilt viktigt att byggnadsvolymer placeras på ett sådant sätt att god boendemiljö och kvaliteter för stadsmiljön kan erhållas".

Det blir egendomligt då att föreliggande förslag helt saknar diskussion om **visuella konsekvenser**. Som det förra, även om man nu låtit ta bilder från sex punkter i entréerna runt Lund, med slutsatsen att komplexet endast syns från en punkt, 'lite grann'.

Att kalla det för en analys är inte möjligt. Man säger "siluettpåverkan". Inte heller det är gångbart. Konsekvenserna av 16-våningshuset är uppenbara. Komplexet är synligt i stort sett överallt i landskapet från SO till SV, en dominant mörkt gråblå triangel mot öster, flammande glas mot väster. Nära nog överallt utom i Stadsbyggnadskontorets punkter. Jag utreder detta närmre i *bilagan "om Stadsbyggnadskontorets studie "Siluettpåverkan"*

Komplexet skulle ge Lund ett **nytt "varumärke"** -- efter 800 år med "Lunna pågar" o föregångare. Dominant i form och färg och skala, överträffande allt i Lund tar den över föreställningen om Lund -- **Lunds image**. Utifrån och inifrån. Sedd från mängder av fönster, i gator och öppningar, ... och från centralen. Den skulle t o m skjuta upp bredvid domkyrkan sett från AF (i vart fall när Lundagård står avlövad)

Således en radikal förändring. För all framtid.

"Det vi producerar idag blir ett avtryck av vår tid och något vi med stolthet skall kunna lämna över till kommande generationer" (ur Värna & Vinna staden, som här citerar handlingsprogram kvalitetsmål God bebyggd miljö)

Är denna solitär verkligen uttrycket för vår tid? Med stolthet?

Inget vanligt detaljplaneärende. Ett sådant udda initiativ måste fullmäktige ta ansvaret för i ett medvetet programbeslut (inte blir ställda inför fait accompli i ett för långt gånget ärende).

3 Hänsyn till stadsparken

Höga hus som granne till stadsparken har behandlats förut. Och avvisats.

Nu kommer det igen. Envist.

I program för stadsparken skrivs: "Stadsparken är Lunds viktigaste park ... de sociala, rekreativa, estetiska, ekologiska och kulturella värdena kan säkerställas och utvecklas.

Stadsparken är lundabornas vardagsrum och den ojämförligt mest besökta parken.

Variation och kvalitet är viktiga parametrar för parkens sociala värden.

Det offentliga rummet ska vara tillgängligt för alla och ska vara så attraktivt att människor väljer att vistas i parken. För ... detta ska parken ha en förstklassig gestaltning och en variation i innehåll och funktion. Olika karaktärer ska tydliggöras, så att ett stort antal människors behov tillgodoses."

Programmet har lett till ett ambitiöst och prisat förslag till restaurering och utveckling av stadsparken. Med en förnyad, förlängd öst-västlig axel bl a.

Stadsparken är nu också ett skyddat kulturobjekt och ett Natura 2000-omr.

Parkens själ är inte förenlig med en mörkt blågrå triangel till hus, 56 m högt, som skjuter upp högt ovan träden. Pinjer i axelns slut skulle behöva vara 40m höga för att dölja. Det tar tid.

Upplevelsen av vistelse i stadsparken skall inte domineras av hus som tittar ner på en. Speciellt, tungt, slutet, högt. (Se också mitt yttrande från aug -04). Blir det verklighet får man söka andra lösningar för stadsparken.

4 Storskalig bostadsmiljö

Föreliggande förslag redovisar en för Lund och för vår tid helt osannolik storskalighet. Program -07 hade som första punkt:

”Skapa attraktiv boendemiljö med goda kvalitéer”

En 360 m lång mur att gå utmed, att köra utmed, med ett långt obrutet perspektiv framför sig, kan inte bli annat än mentalt enahanda. 5 minuters promenad med samma fasad över huvudet (planförfattarens starka ambition).

Trapphus efter trapphus. Sådant skäller vi miljonprogrammet för ...

Det kunde bli något bättre med olika fastigheters variation, men planbeskrivningen uttrycker en så stark vilja till bibehållen helhet från förra förslaget, att det får hållas för troligt att skillnader minimeras.

Att bo så här, leva så här... Vad kan orka ge identitet till den 'egna entrén, egna platsen'? Planförslagets eftersträvade, önskade helhet blir mer än dominant, blir överväldigande för individen.

Attraktivt? Goda kvalitéer? Återgå till program -07.

5 Bryter grönstråket stadsparken - Höje å

Planförslaget skriver:

“distributionstrafik till arenan kommer att ske på ny angöringsgata utmed järnvägen till en inlastningspunkt på baksidan av arenan.”

Var går den gatan? Finns det utrymme till mer än att gå på själva gatan? Det förefaller osannolikt. Det gamla gröna stråket utmed järnvägen bryts. Det är den av så många uppskattade gröna förbindelsen till Höje å. Hälsans stig. Det vore olyckligt.

Lund 091206

Lennart Nord
arkitekt SAR MSA

Prennegatan 8A
223 53 Lund